

DOI: <https://doi.org/10.53486/9789975359023.12>

CZU: 339.9:338.14

THE TRANSITION TO A NEW ECONOMIC NORMAL

TRANZIȚIA CĂTRE O NOUĂ NORMALITATE ECONOMICĂ

PLĂMĂDEALĂ Olivia, studentă, Specialitatea: EMREI

Academia de Studii Economice din Moldova,

Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md

e-mail autor: plamadeala.olivia@ase.md

Abstract: *This work analyze the process of New Normal Economic Transition caused by global crisis. The aim of the project is to determine the impact of the „Ney Noral” on world economy and society. Where analyzed modern crisis as a Financial Crisis in 2007-2009 and Covid-19 and their tangent with „New Normal”. The concept approach identifies multiple effects on the psychology and financial capacity of a contemporary person. Also, people adaptation to same unexpected situations is presented as a solution of all negative effects of new crisis on our society.*

Keywords: *New Normal, society, crisis, process.*

JEL CLASSIFICATION: E01, E02, F01, F02

INTRODUCERE.

În ultimul secol societatea a suferit mult de un număr impunător de crize economice care au stagnat dezvoltarea umană. Cu toate efectele sale negative, crizele au adus și unele beneficii umanității putând adapta factorul social la declanșarea unor situații neprevăzute, prin noi norme stabilite pentru redresarea economică. Este cert faptul că accelerarea globalizării va duce la declanșarea tot mai rapidă a diferitor genuri de crize cât financiare, atât și politice sau biologice.

De fiecare dată când economia este în pericolul declanșării unei noi crize, statele lumii încep procesele de adaptare la situațiile create, punând în joc pachetul de măsuri financiare, tehnice, fiscale, directe și indirecte de prevenire a consecințelor grave care pot avea loc.

Cercetarea respectivă își propune ca obiective:

- Determinarea originii și descifrarea termenului „Noua Normalitate”;
- Analiza crizelor economice: Marea Recensiune și Covid 19;
- Identificarea efectului Crizelor asupra economiei statelor lumii;

Ca obiect de studiu se va efectua o analiză a fenomenelor declanșate de crizele economice și a consecințelor ale acestora asupra statelor lumii. Ca metodă principală de studiu, s-a folosit analiza conceptuală/abordarea conceptuală atunci când s-au analizat efectele crizelor economice și a Noilor Norme post crize asupra factorului uman. La fel s-a folosit metoda statistică în analiza comportamentului indicatorilor economici în perioadele de restabilire și stagnare.

CONȚINUT DE BAZĂ:

„O nouă normalitate înseamnă reimaginarea vieții de după criză. Aceasta este starea în care se află economia și societatea în urma unei stagnări.”[1, pag 2] Este perioada mondială diferită de situația predominantă înainte de declanșarea crizei. Termenul dat a fost folosit în timp, fiind legat de procesul restabilirii economice de numeroase ori precum:

- În 1918 după Marele Război Henry A. Wise Wood a împărțit epoca în 3 perioade: cea a războiului, cea a tranziției, cea a noii normalități, care înlocuia fără precedent pe cea veche de până la război.
- În anii 1990 în timpul Crizei Dot-Com expresia de „Noua Normă” a fost utilizată de Roger McNamee prin descrierea noii normalități de dezvoltare a tehnologiilor legate de afaceri și finanțe după prăbușirea Bulei Dot-Com.
- În anul 2005 lumea a suferit de o criză biologică legată de apariția gripei aviare. Expresia de Noua Normă a fost folosită de M. Sadman și Jody Lanard în legătură cu metodele de manipulare a atitudinii publicului față de gripa aviară.
- În 2009, fiind drept consecință a Marii Recensiuni din SUA, Philadelphia City Paper îl citează pe Paul Glover care s-a expus pentru necesitatea instaurării noii normalități în dezvoltarea comunitară și financiară.
- În anul 2014 în timpul crizei economice din China, secretarul general al Partidului Comunist Chinez, Xi Jinping a indicat într-un discurs că China intră într-o „Nouă Normalitate”. Acest termen s-a referit la așteptările conducerii chineze de a atinge a unor rate de creștere economică cu 7% în scurt viitor.
- În anul 2020 cu începutul Pandemiei Covid-19 termenul „Noua Normă” a fost folosit din ce în ce mai des, fiind luat drept schimbarea și adaptarea a comportamentului uman la situațiile excepționale apărute. La fel acesta a fost legat și de noile practici de redresare economică în timpul unei stagnări de amploare mondială.

Prin evoluția istorică și economică „Noua Normalitate” a fost concepută drept o stare de adaptare psihologică, tehnică, economică la situații neprevăzute pentru a ajunge la noul echilibru, divers și nou decât acel inițial existent. Putem percepe esența ei comparând-o cu un proces de lungă durată care își are începutul într-un timp de boom economic, prelungindu-se în timpul de recesiune, luând avânt în timpul stagnării prin modelarea noilor politici de redresare economică. La atingerea avântului, procesul Noii Normalități influențează cel mai mult psihologia umană, adaptând-o la condițiile noi create și făcând-o să perceapă situația ca una logică, normală. Astfel factorul uman ajunge să întreprindă acțiuni de ordin economic, politic, legislativ pentru a se adapta mai rapid și a se salva de incertitudine, micșorând riscul apariției unui colaps de amploare.

„Introducerea riscului și incertitudinii în teoria economică, a reorientat programele de cercetare ale științei economice, iar într-un timp relativ scurt, doar 40 de ani - frontiera cunoașterii comportamentului uman a fost semnificativ extinsă. Această expansiune a științei economice a permis dezvoltarea unor domenii noi, care ar fi fost imposibil de abordat în absența considerațiilor cu privire la risc și incertitudine.”[2, pag.6]

„Incertitudinea și riscul au o istorie relativ scurtă în teoria economică, deși încă din 1738, un fizician, Daniel Bernoulli, a relevat legătura dintre risc și utilitate anticipată. Presupunerea lui

Bernoulli privind principiul utilității marginale descrescânde implică faptul că într-un joc de noroc creșterea utilității, generată de câștig, ar putea fi mai mică decât scăderea utilității generată de pierdere. Prin urmare, asumarea riscului ar fi irațională. Astfel, problema alegerii în condiții de risc și incertitudine a fost privită cu suspiciune, sau, cel puțin, a fost plasată în afara domeniului teoriei economice, care presupunea existența unor indivizi raționali.”[3, pag.7]

Făcând o analiză a celor mai recente crize economice de amploare precum Marea Recesiune din SUA din 2007-2008 și a Covid-19, s-a constatat că indicele de incertitudine umană la nivel global a atins nivelul cel mai maxim negativ în perioada de pandemie.

Dacă ne aprofundăm mai mult în esența acestor două crize putem ușor înțelege cauza maximizării a incertitudinii anume în perioada de Covid-19.

„Marea recesiune este recesiunea economică care a fost percepută în SUA de criza financiară din 2007-2008 și s-a răspândit rapid în alte țări. Începând la sfârșitul anului 2007 și durând până la mijlocul anului 2009.”[4, pag. 1] Etapele acesteia pot fi clasificate astfel:

- Scăderile succesive ale ratei dobânzilor, 3 ani consecutivi, potrivit Băncii Mondiale, începând din 2002 până în 2004, Rata Dobânzii în SUA a fost cirac 4,6 %, 4,1% și 4,5%, constituind cel mai jos nivel până acum prezent.
- Emiterea unor credite epotecare mari de băncile SUA populației care dorea să beneficieze de nivelul scăzut al dobânzii ipotecare.
- Creșterea bruscă a dobânzii ipotecare, potrivit Băncii Mondiale, dacă în 2004 aceasta atingea doar 4,5% în 2007 s-a ridicat la un nivel de 7,9% generând scăderea cererii pentru imobilele din SUA.
- Prăbușirea pieții creditelor ipotecare și înghețarea creditării, aceasta caracterizându-se prin incapacitatea băncilor de a finanța companiile mari, care erau baza dezvoltării economice SUA.
- Lipsa investițiilor și reducerea activității CTN. Cele mai mari Transnaționale au fost nevoite să-și reducă activitatea din cauza incapacității de a se credita de la bancă.
- Declanșarea șomajului. Multe companii au implementat politici economice drastică de reducere a locurilor de muncă, ale investițiilor pentru micșorarea costurilor de activare, generând șomajul. Astfel, societatea și-a redus consumul, tulburând economia și mai mult.

Pe măsură ce milioane de oameni și-au pierdut casele, locurile de muncă, economiile, potrivit Băncii Mondiale, rata sărăciei în SUA a ajuns de la 12,7% în 2007 la 15,1% în 2010, fiind cea mai ridicată în istoria statului. Anume în momentul dat a fost generat mecanismul de redresare economică, în cazul dat „Noua Normalitate” s-a constituit pe baza planului legislației federale în 2009 American Recovery and Reinvestment Act (ARRA). Acesta prevedea o politică de creare a noilor locuri de muncă, scutirea de la impozite, oferirea indemnizațiilor pentru șomaj.

Marea Recesiune a afectat cel mai mult statele cu industrii puternic dezvoltate. Cel mai mult după SUA au suferit țările din Vestul Europei. În cazul acestora „Noua Normă” a fost introdusă de UE, FMI și BCE prin menținerea unor politici de austeritate, bazate pe majorări de taxe, reduceri de cheltuieli sau o combinație a celor două, utilizate de legi economice pentru a reduce deficitele bugetare. „Austeritatea, numită și măsuri de austeritate, un set de politici

economice, constând de obicei în majorări de taxe, reduceri de cheltuieli sau o combinație a celor două, utilizate de guverne pentru a reduce deficitele bugetare.”[5, pag.1]

În cazul Covid-19 indicele incertitudinii umane a ajuns la niveluri înalte, dat fiind faptul că această criză economică a avut aspecte cât pe plan economic, atât și pe cel psihologic. În perioada martie-august 2020, nu doar circuitul fluxurilor comerciale, umane a fost sistat, dar și indicele restricțiilor a avut un nivel considerabil. Acesta a fost caracterizat prin introducerea învățământului online, concedierea sau practicarea muncii de acasă, interzicerea călătoriilor, purtarea măștilor, lansarea procesului de vaccinare, sistarea funcționării spațiilor publice de recreere. Astfel, umanitatea a suferit de consecințe majore economice, dar și de norme drastice de limitare a libertății, care în combinație au dus la impact major asupra psihologiei mentale.

„Noua Normă” apărută în perioada dată a fost bazată în egalitate pe redresarea sănătății mentale și pe introducerea unui tratament maxim al tuturor domeniilor economice. De data aceasta, guvernele au ajuns mai direct la gospodărie.

Conducere SUA a efectuat transferuri de numerar unic către cetățenii săi, în timp ce Marea Britanie și UE au oferit sprijin financiar firmelor, prevăzând că nu concediază niciun lucrător. Guvernul Marii Britanii, de exemplu, s-a angajat să plătească 80% din toate salariile populației. În plus, spre deosebire de perioada de după criza din 2008, mai multe fonduri au fost canalizate în serviciile esențiale, în special asistența medicală, care a dat un impuls direct cererii agregate. Aceste strategii cu adevărat noi și creative au fost, fără îndoială, îmbunătățiri față de abordare de după 2008. La fel în majoritatea statelor au început să fie practicate servicii de asistență psihologică, traininguri în format online, conferințe și lecții publice de mentorat în diverse domenii de dezvoltare personală sau profesională.

CONCLUZII.

„Noua Normă” este un proces integru care apare drept răspuns la crizele economice generat de necesitatea restabilirii și a atingerii echilibrului. Apărând la începutul sec. XX-lea evoluția acestui proces se caracterizează pe interdependența stagnării economice și a sănătății psihologiei umane.

Etapele „Noii Normalități” sunt diferite datorita dezvoltării umane, intensificării circuitului continuu de fluxuri de bunuri, servicii, capital, tehnologii, informații și oameni. Rapiditatea procesului de globalizare are ca consecință și accentuarea diversificării etapelor de ascensiune și recesiune, după care sunt create condiții prielnice pentru generarea procesului „Noii Norme” .

Crizele economice de amploare moderne au oferit conceptului de „Nouă Normalitate” caracteristici noi, legându-l pe acesta cu politica de restabilire economică și socială, care s-a accentuat mai ales în timpul Pandemiei, din 2020. Experiența acumulată în urma stagnării au antrenat factorul uman prin crearea politicilor mai eficiente, punerea în aplicare a tratamentului economiei mai bine planificat adaptarea psihologică pentru efectuarea unor acțiuni mai logice și concise.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. CHAKRAVARTI S. și STEVENSON R.R. *Experiențele în transmiterea educației digitale și a abilităților din secolul 21 studenților*. Marea Britanie: Colegiu de Tehnologii, UAE, 2021, 16 p.
<https://www.igi-global.com/chapter/experiences-of-educators-in-imparting-digital-education-and-21st-century-skills-to-modern-students/280731>
2. ȘERBU R. S., *Risc, Incertitudine în Economie*. Sibiu: F.de Științe Economice, 2008, 175 p.
<https://www.scribd.com/doc/127953167/Risc-Si-Incertitudine-in-Economia-Globala>
3. ȘERBU R. S., *Risc, i Incertitudine in Economie*. Sibiu: F. de Științe Economice, 2008, 175 p.
<https://www.scribd.com/doc/127953167/Risc-Si-Incertitudine-in-Economia-Globala>
4. *Marea Recesiune, Cauze, Efecte, statistici și fapte*. Marea Britanie: Delphi Pages, 2020, 3 p.
<https://delhipages.live/ro/politica-drept-%C8%99i-guvernare/economie-%C8%99i-sisteme-economice/great-recession>
5. *Austerity, Economics*. Marea Britanie: Delphi Pages, 2020, 4 p.
<https://delhipages.live/ro/politica-drept-%C8%99i-guvernare/economie-%C8%99i-sisteme-economice/austerity>
6. *Actual american de Recuoerare și Reinvestire*. Marea Britanie: Delphi Pages, 2020, 5 p.
<https://delhipages.live/ro/politica-drept-%C8%99i-guvernare/drept-criminalitate-%C8%99i-pedeapsa/american-recovery-and-reinvestment-act>
7. *New Normal*. Wikipedia, 2020. https://en.wikipedia.org/wiki/New_normal
8. www.oecd.org
9. <https://data.worldbank.org>

Coordonatorul științific: POPA Marina, dr., conf.univ.,
Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail: : popa.marina@ase.md